

AgriSafetyNet

Agricultural Safety Through Lifelong Learning

2019-1-SK01-KA202-060645

Modul 1

ZÁKLADNÍ KONCEPTY BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI PRÁCI V ZEMĚDĚLSTVÍ

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Modul 1 - Základní koncepty bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v zemědělství

1. Práce a zdraví

Je známo, že zemědělství je jedním z nejdůležitějších sektorů na celém světě - z hlediska dodávání potravin - ale také z hlediska zaměstnávání mnoha pracovníků. Zemědělství je jedním z odvětví s vysokým rizikem expozice faktorům nebo pracovním podmínkám, které ovlivňují zdraví. Zemědělství jako odvětví zaměstnává asi jednu miliardu pracovníků a považuje se za jedno z nejnebezpečnějších odvětví v rozvojových i rozvinutých zemích. Má velmi vysokou míru úmrtí, nemocí z povolání a úrazů. Než přejdeme k diskusi o zdraví ve vztahu k zemědělství, zmíníme jen to, co je zdraví a zdraví při práci obecně.

Mezinárodní organizace práce tvrdí, že **"zdraví je podpora a udržování nejvyššího stupně fyzické, duševní a sociální pohody pracovníků ve všech zaměstnáních"** (Mezinárodní organizace práce - ILO). Jinými slovy, zdraví je to, co vás udrží duševně a fyzicky fit a spokojených.

Mezinárodní organizace práce a Světová zdravotnická organizace sdílejí společnou definici zdraví při práci, která zní: **"zdraví při práci by se mělo zaměřit na: podporu a udržení nejvyššího stupně fyzické, duševní a sociální pohody pracovníků ve všech profesích; prevence před odchylkami od zdraví pracovníků způsobenými jejich pracovními podmínkami; ochrana pracovníků při jejich zaměstnání před riziky vyplývajícími z faktorů nepříznivých pro zdraví; umístění a udržování pracovníka v pracovním prostředí přizpůsobeném jeho fyziologickým a psychologickým schopnostem; a shrnutí, přizpůsobení práce člověku a každého člověka jeho práci** (Encyklopedie bezpečnosti a ochrany zdraví při práci).

Pracovní úrazy jsou v zemědělství velkým problémem. Zemědělci, členové rodiny, farmáři a děti na venkově jsou vystaveny většímu riziku než ve většině ostatních povolání.

Mnoho nehod se týká manipulace s dobytkem. Při zemědělských pracích v terénu se často stávají i nehody traktorů, přívěsů, kombajnů, strojů na zpracování pícnin a jiného zařízení. Lidé při zahradnických a lesnických pracích jsou také vystaveni značným bezpečnostním rizikům.

Na závěr, se otázky bezpečnosti a ochrany zdraví zaměřují na následující body, kterým se je třeba věnovat:

- minimální standardy pro pracoviště
- vibrace
- asbest
- elektromagnetická pole
- biologické, chemické a fyzické přípravky
- těhotné zaměstnankyně a mladí lidé
- jednotky vizuálního zobrazení
- osobní ochranné vybavení
- hluk
- manuální manipulace
- pracovní vybavení
- značky
- mobilní staveniště (stavebnictví).

2. Pracovní rizika

Pracovním rizikem je situace, která může pracovníkovi ublížit. Pracovní rizika lze rozdělit do dvou hlavních kategorií. Jednou z nich jsou bezpečnostní rizika, které způsobují nehody, které fyzicky zraní pracovníky, a druhou jsou zdravotní rizika, která mají za následek rozvoj choroby. Naštěstí mezi odborníky v oblasti zemědělství roste povědomí o zdraví a bezpečnosti zemědělce, protože tyto povolání vyžadují důkladné informace a znalosti o jejich možných rizicích.

Důležitý je proces kontroly a hodnocení zdravotních a bezpečnostních rizik vyplývajících z nebezpečí na pracovišti.

Je to neustále a systematické zkoumání všech aspektů práce.

Co třeba brát v úvahu:

- Zda mohou být rizika odstraněny;
- Co může způsobit úraz nebo zranění;
- které preventivní nebo ochranná opatření jsou nebo by měly být zavedeny pro kontrolu rizik (European Agency for Health and Safety at Work: <http://osha.europa.eu/en>).

Hodnocení rizika má 5 kroků:

1 Identifikace a záznam rizika

2 Hodnocení rizika kvůli určení výšky nebezpečí

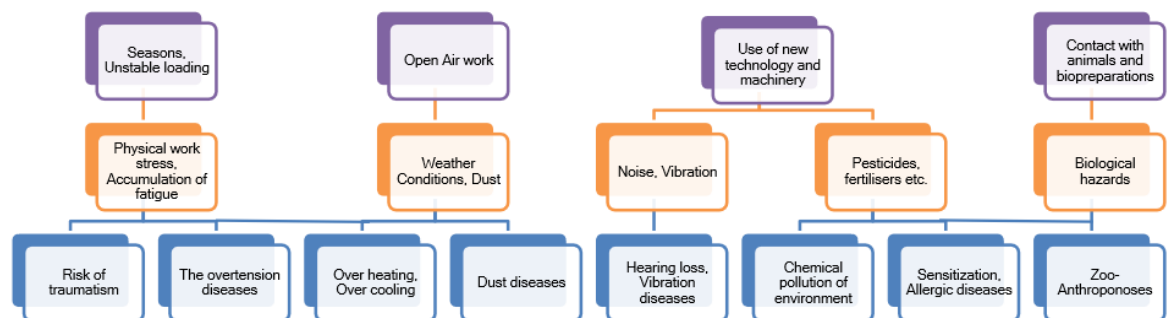
3 Určení preventivních a ochranných opatření

4 Přijímání opatření

5 Monitorování a přezkoumání

Pracovníci, kteří vykonávají pracovní činnosti, jsou vystaveni nebezpečí nejvíce. Tam, kde rizika nejsou na pracovišti kontrolována, jsou pracovníci vystaveni:

- **riziku zranění při nehodě;**
- **riziku invalidity;**
- **riziku onemocnění;**
- **úmrtí**

zdroj: <https://slideplayer.com/slide/6271563/>

Pokud jde o pracovní nebezpečí v zemědělství, patří sem chemické látky (pesticidy a hnojiva), biologické látky (infekční mikroorganismy, parazity i dezinfekce) a rizika spojená s účinky různých fyzikálních faktorů. Zemědělci jsou zranění při nehodách na pracovišti, jejichž součástí jsou zemědělské stroje, otravy pesticidy a jinými agrochemikáliemi.

Práce v zemědělství je svou povahou fyzicky velmi náročná. Riziko nehod zvyšuje únava zemědělce, špatně navržené nebo staré nářadí, těžký terén (strmý, mokrý), vystavení extrémním povětrnostním podmínkám. K těmto problémům se přidává skutečnost, že na venkově se pracovní a životní podmínky navzájem prolínají, takže lidé nekončí v terénu po 8 hodinách, jak je to v jiných profesích. Zemědělci, dodavatelé zemědělských produktů a jejich rodiny žijí ve venkovských oblastech, kde je mnoho výše uvedených environmentálních vedlejších účinků spojených s výše uvedenými pracovními riziky. Obvykle velmi dlouhá pracovní doba, za použití zařízení a strojů s vysokým potenciálem způsobení vážných škod a vystavení extrémním povětrnostním podmínkám, může skutečně vytvořit velmi nebezpečné pracovní prostředí. Je také třeba poznamenat, že bohužel je mnoho pracovníků zaměstnaných sezónně a velmi často nelegálně. Pracovníci v zemědělství nejsou téměř nikdy školení o bezpečnosti. To vše zvyšuje riziko nehod v tomto odvětví.

zdroj: Pixabay <https://pixabay.com>

Zdravotní riziko pro zemědělce zahrnuje:

- Vystavení zemědělským chemikáliím, jako jsou pesticidy a hnojiva, jakož i toxickým plynem, které mohou vznikat při běžných zemědělských postupech
- Pády z žebříků, košů na obilí, pády z zemědělských strojů nebo z jiných výšek
- Vystavení ultrafialovému záření ze slunce, které může způsobovat rakovinu kůže
- Vystavení vysokému množství prachu, který může obsahovat plísňe, bakterie a trus zvířat
- Poranění kloubů a vazů, které mohou mít za následek artritické onemocnění ovlivňující pohyblivost
- Vystavení hlasitému hluku a zvuku ze strojů a zařízení, které mohou vést ke ztrátě sluchu
- Nebezpečí úpalu, omrzlin nebo podchlazení při práci venku v extrémních povětrnostních podmínkách
- Nebezpečí poranění při provozu zemědělských strojů a motorových vozidel
- Nebezpečí poranění při práci s hospodářskými zvířaty
- Nebezpečí úrazu elektrickým proudem pro osoby obsluhující velké zařízení, které se mohou dotknout nadzemního elektrického vedení
- Stres z faktorů životního prostředí, jako jsou sucha, povodně, lesní požáry, škůdci a nemoci ovlivňující plodiny a dobytek, jakož i z dlouhé pracovní doby, finančních problémů a pocitů izolace a frustrace

zdroj: Pixabay <https://pixabay.com>

3. Pracovní úrazy

Lidé pracující v zemědělském sektoru jsou - ze skupin - vystaveni vysokému riziku smrtelných pracovních úrazů. Zranění v zemědělství souvisí většinou se stroji a nesprávným využitím dopravy.

Toto jsou **nejčastější vážné nehody na farmě a úrazy způsobené těmito nehodami:**

- **Smrt při převrácení se během používání nebo vážné zranění při převrácení.**
- **Pád ze zemědělských budov (stodoly, kůlny, zemědělská technika). Mnoho zemědělců je vážně zraněno při pádu z kontejnerů na obilí, žebříků, stohů sena, zemědělské techniky nebo jiných hospodářských budov.**
- **Pracovníci farmy mohou být uvězněni v kontejneru na obilí nebo v sile, v uzavřených prostorách, které nemají dostatečnou hladinu kyslíku nebo jsou kontaminovány silážním plynem nebo hnojem, a farmáři se mohou udusit.**
- **Pracovníci farmy mohou být vážně zranění a znetvoření, když je zachytí vrtáky nebo kloubové hřídele.**

Existuje několik druhů pracovníků v zemědělském sektoru vystavených pracovním rizikům:

Mladí pracovníci často nemají dostatek zkušeností. Bývají impulzivní. Mladí pracovníci potřebují školení a dohled, dokud se nestanou dostatečně kompetentními.

Starší pracovníci jsou náchylnější na některé podmínky, například na počasí. Mohou mít také určité omezení z důvodu jejich věku nebo mohou trpět některými chronickými chorobami. Síla, zrak, sluch, reflexy, rychlost pohybu, produktivní kapacita starších zemědělců se může snížit. Starší pracovníci musí dostat práci, která je pro ně vhodná. Velmi často by jim měl být poskytnut zvláštní dohled a častější zdravotní dohled.

Může se také vyžadovat, aby **členové rodiny** dostali pomoc, zejména pokud jsou jejich kompetence pro jednotlivé zemědělské úlohy nízké, protože mohou být nezaškolení a vystaveni riziku.

Dětská práce by měla být obecně zakázána. Děti - členové rodiny na farmě, však mohou někdy doprovázet své rodiče při provádění úkolů. V takových situacích je třeba brát v úvahu i příslušná rizika.

Riziko musí být dětem vysvětleno a mělo by být přiměřené a kontrolované, aby žádný velmi mladý člověk nebo dítě nebyli vystaveni rizikům. V každém případě jsou ohroženi.

Běžné příčiny dětských úrazů na farmě jsou:

- Pády z vozidel;
- Pády z výšek;
- Náraz způsobený jedoucím vozidlem nebo předmětem;
- Utonutí a udušení;
- Při kontaktu se zařízeními;
- Při řízení vozidel;
- Otrava;
- Při požáru;
- Při kontaktu se zvířaty.

Práce na farmě které jsou pro děti zakázané:

1. Řízení zemědělských traktorů a jiných samohybných strojů.
2. Zůstávat na plošinách sázečů brambor a secích strojů.
3. Obsluha strojů na přípravu krmiva - sekaček, brokovacích strojů, strojů na hnětení, mixérů, drtičů.
4. Řezání (zpracování) dřeva kotoučovou pilou a provádění pomocných činností: doplňování a odebírání materiálu, odvoz pilin.
5. Nakládka a vykládka dřeva, kácení stromů, odstraňování zavěšených stromů.
6. Veškeré práce s chemickými prostředky na ochranu rostlin.
7. Práce s organickými rozpouštědly.
8. Nakládka a vykládka zvířat, práce při zabíjení a porcování zvířat.
9. Vyprazdňování nádrží na tekutý odpad, odstraňování kejdy a obsahu septiku.
10. Výkopové práce; stavební a bourací práce.
11. Práce v uzavřených cisternách a kontejnerech, v obilných silách.

12. Jakákoliv práce ve výši více než 3 metry na: plošinách, žebřících, stromech, střechách atd. Práce nad 1 metr nad zemí / podlahou jsou nebezpečné práce a musí být pro dítě zajištěné.
13. Práce spojené s velkým hlukem, nepřiměřeným osvětlením a v místnostech s prachem z rostlin nebo s rizikem škodlivých biologických látek (roztoci, parazity zvířat, houby).
14. Práce spojené se zvedáním a přenášením těžkých předmětů.

Často je také třeba brát v úvahu pracující **přistěhovalce**.

Problémy s komunikací mezi sezónními pracovníky mohou vyplynout z používání různých jazyků a mohou vést k nedorozuměním, ba dokonce k nehodám nebo chorobám.

V takovém případě musí být kritické informace o bezpečnosti a zdraví přeloženy do jazyka pracovníků.

Je třeba vzít v úvahu i neočekávané situace. Žádná smlouva nebo pracovní povolení, odpracování více hodin, než je zákonný limit, absence zákonného množství času a doby odpočinku - to je jen několik příkladů obtíží, které musí zaměstnavatel vyřešit.

Mezi přistěhovalci existují i určité kulturní rozdíly, například stravovací nebo alkoholové návyky, protože v některých kulturách mohou být silné.

Důležitým pro pracovníky může být i náboženství, proto je vždy dobré zohlednit i náboženské požadavky.

Zemědělci mohou být zranění obzvláště při obsluze strojů. To může být spojeno s pohybem nebo mechanickými činnostmi, jako jsou:

- otočné hřídele, kola nebo disky;
- probíhající mezery;
- otočné bubny, válce s hroty nebo mlátičky;
- otáčivé šneky, červy nebo spirály v obalech;
- vratné, kmitavé nebo posuvné pohyby.

zdroj: Pixabay <https://pixabay.com>

Hlavním úsilím v oblasti prevence nehod v zemědělství jsou technické vylepšení, jakož i používání osobních ochranných prostředků. Velmi důležitá je také prevence příjmu alkoholu a pravidelné příslušné vzdělávání lidí pracujících v tomto sektoru. Velmi důležité je také zajistit speciální preventivní školení a programy, které by měly zohledňovat věkové rozdíly a pohlaví.

Aby se zabránilo nehodě a aby se omezil dopad nehod, měla by se na místě udržovat vhodná souprava první pomoci, která by měla být v případě potřeby okamžitě k dispozici aby se mohla poskytnout okamžitá pomoc.

Značky na farmě jsou velmi důležité a mohou pomoci při snižování počtu nehod. zvyknou:

- zakazovat činnost;
- ukládat povinnost;
- varovat před nebezpečím;
- poskytovat informace.

zdroj: Pixabay <https://pixabay.com>

Je důležité seznámit zemědělce s významem každé značky, aby ji znali a věděli rozlišit značky podle tvaru a barvy:

- zákazové značky jsou kulaté a červené;
- výstražné značky jsou trojúhelníkové a žluté;
- evakuační značky jsou obdélníkové a zelené;
- povinnostní značky jsou kulaté a modré;

zdroj: Ochrana zdraví a bezpečnosti pracovníků v zemědělství, chovu hospodářských zvířat, zahradnictví a lesnictví; Evropská unie, 2012.

4. Nemoc z povolání

Zemědělství v každé industrializované zemi je jedním z nejnebezpečnějších povolání. Nemoci způsobené zemědělstvím jsou v různých částech světa různé. Nemoci z povolání v zemědělství jsou podmíněny celou řadou faktorů. Mezi faktory, které lze zmínit, patří podnebí, fauna, životní podmínky, hustota obyvatelstva, stravovací návyky, úroveň vzdělání, pracovní školení, hygienické normy, pracovní podmínky, kvalita a přístup ke službám, technologický rozvoj a další.

Bolesti zad a artróza kyčelního nebo kolenního kloubu jsou v zemědělství Nejčastější nemocí z povolání. Pracovníci na farmě jsou prostřednictvím činností na farmě ohrožováni různými fyzickými nebezpečími. Fyzické podmínky pracovních míst v zemědělství způsobují, že zemědělci jsou potenciálně náchylní na artrózu kyčelních a kolenních kloubů nebo bolesti zad. Tento druh zaměstnání může také způsobit poruchy horních končetin nebo syndrom vibrací působících na ruce a dlaně.

"Těžké povolání" mohou také způsobit traumata, jako jsou vymknutí, vykloubení nebo zlomeniny. Existují také důkazy, které naznačují, že zemědělci mohou být náchylnější na jiné revmatické choroby, například na revmatoidní artritidu. Onemocnění dýchacích cest jsou také častým problémem u zemědělských pracovníků. Nejčastější příčinou respiračních problémů zemědělců je organický prach. Prach může pocházet z živočišné výroby a manipulace s obilím nebo senem, které mohou způsobit bronchitidu nebo astma.

Nejběžnější kategorií kožních onemocnění je kontaktní dermatitida. Může se vyskytnout jako dráždivá nebo alergická kontaktní dermatitida. Úpal a vystavení teple jsou druhou nejčastější příčinou kožních problémů u zemědělců.

zdroj: Pixabay <https://pixabay.com>

Problematika vystavení pesticidům je často dominantním znepokojením zemědělské populace a také hlukem vyvolaná ztráta sluchu nebo zranění způsobené vibracemi.

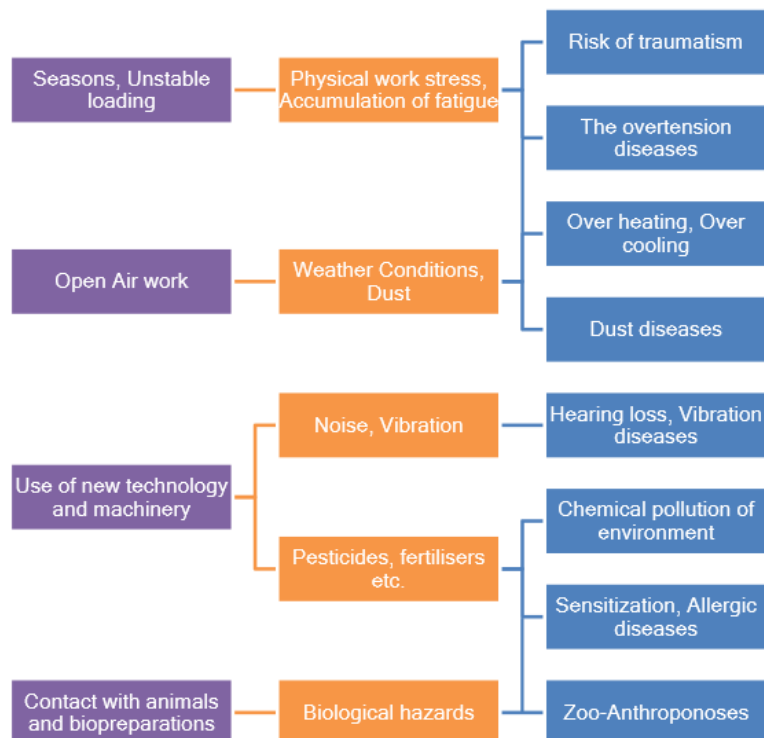
Na farmách se nachází mnoho nebezpečných látek, které mohou způsobit nemoci z povolání. Některé **příklady nebezpečných látek** jsou:

- Chemikálie
- Pesticidy a fumiganty
- Rozpouštěcí veterinární léčiva
- Veterinární léky
- Hnůj, kejda, plíseň
- Barvy / prostředky na ochranu dřeva
- Asbest
- Čistící přípravky / dezinfekce
- Hnojiva
- Paliva a oleje
- Dřevný prach

Výše uvedené nebezpečné látky mohou způsobovat:

- Otravu
- Rakovinu
- Chronická onemocnění
- Žaludeční problémy
- Parkinsonovu chorobu
- teratogenezi
- Smrt

Occupational Health Problems in Agriculture

Zdroj: <https://slideplayer.com/slide/6271563/>

5. Základní právní rámce týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Právní rámec související s bezpečností a ochranou zdraví při práci v zemědělství je velmi rozsáhlý problém. Jelikož v praxi existují různé legislativní přístupy k ochraně pracovních a bezpečnostních norem v zemědělství, legislativa obsahuje nejen zákony a nařízení týkající se pouze zemědělských prací, ale i všechny obecné nařízení a směrnice jak na globální úrovni, tak na místní, státní úrovni. Na řízení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v zemědělství se podílejí nejen ministerstva práce a zdravotnictví, ale i ministerstva zemědělství a životního prostředí a tyto instituce jsou většinou zodpovědné za pracovněprávní vztahy, zaměstnanost, školení v zemědělství, zdraví a bezpečnost v zemědělství, pracovní podmínky a také technické aspekty zemědělské výroby.

Dále uvádíme přehled pouze několika právních předpisů o bezpečnosti práce v zemědělství. Následující ustanovení byly začleněny s cílem ukázat, jak široký je rozsah působnosti zákona v zemědělství a kolik aktů souvisí s tímto odvětvím.

Ochrana zdraví na pracovišti je upravena v **rámcové směrnici 89/391 / EEC ze dne 12. června 1989 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci. Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci ji označuje za "rámcovou směrnici" o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.** Tato směrnice opravňuje Radu Evropské unie přijímat jednotlivé směrnice v oblastech uvedených v příloze.

Evropská rámcová směrnice o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci stanoví obecné zásady prevence a ochrany zaměstnanců před pracovními úrazy a před nemocemi. V prosinci 2017 Evropská unie přijala směrnici (2017/159), současně vykonávajíc dohodu o začlenění Úmluvy o práci v rybářství z roku 2007.

Bylo vydáno několik právních úkonů upravujících práci emigrantů v zemědělství. Některé z nich jsou: **Úmluva o migraci za zaměstnáním z roku 1949 (č. 97); Úmluva o migrujících pracovnících z roku 1975 (č. 143); Úmluva o rovném zacházení s migrujícími pracovníky z roku 1962 (č. 118); Mezinárodní úmluva o ochraně práv všech migrujících pracovníků a členů jejich rodin (1990).** S těmito pracovníky, kteří jsou v souladu se zákonem

v zemi zaměstnání, by se mělo zacházet rovnoprávně, takže by měly být kryty sociálním zabezpečením. Migrující pracovníci by měli mít ochranu v souladu se základními zásadami a právy při práci.

Systémy sociálního zabezpečení zahrnují zdravotní péči, nemocenské dávky, dávky ve stáří, dávky v mateřství a dávky v invaliditě, jakož i kompenzace pro pracovníky. Systémy sociální ochrany jsou zvláště důležité pro pracovníky pracující v zemědělství, lesnictví nebo rybářství. V této oblasti bylo na evropské úrovni vydaných několik právních úkonů: **Úmluva o sociálním zabezpečení z roku 1952 (č. 102); Úmluva o lékařské péči a dávkách v nemoci, 1969 (č. 130); Úmluva o invaliditě, stáří a pozůstalostních dávkách, 1967 (č. 128); Úmluva o kompenzaci pro pracující v zemědělství, 192 I (č. 12); Doporučení sociálního pojištění v zemědělství, 1921 (č. 17); Úmluva o dávkách při pracovním úrazu z roku 1964 (č. 121); ICESCR, oddíl 9; Úmluva o ochraně mateřství z roku 2000 (č. 183) a jeho doporučení č. 191; CEDAW (1979).**

Zemědělství je jedním z nejnebezpečnějších odvětví, ve kterém je možný pracovat, a regulační rámce pro práci v zemědělství zahrnují normy bezpečnosti a ochrany zdraví. Regulační rámce předepisují preventivní a ochranná opatření týkající se bezpečnosti při obsluze strojů, vybavení, ergonomie, manipulace a přepravy materiálů, regulace hluku atd. Dále uvádíme některé právní akty upravující tuto problematiku: **Úmluva o odborné rehabilitaci a zaměstnání z roku 1983 (č. 159); Úmluva o rozvoji lidských zdrojů, 1975 (č. 142); Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením, 2006; Úmluva o bezpečnosti a zdraví v zemědělství z roku 2001 (č. 184).**

Aktuální iniciativa Evropské unie - Bezpečnost a ochrana zdraví při práci - **Strategický rámec v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na období 2014 - 2020** identifikuje několik hlavních výzev pro zlepšení implementace existujících dokumentů a předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. EU navrhuje zejména uskutečnit to zvýšením kapacity podniků (malých a středních) a zavést účinné a efektivní strategie prevence rizik.

Tyto strategie pomohou zlepšit prevenci nemocí z povolání v zemědělství řešením nových a vznikajících rizik.

Non-fatal accidents at work, by economic activity, EU-28, 2011-2017

NACE (Section)	(thousands)							(incidence rate)						
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Total (all activities)	3 414.7	3 165.4	3 180.5	3 276.6	3 267.1	3 339.9	3 344.5	1 665.1	1 575.9	1 537.6	1 580.9	1 535.1	1 570.8	1 557.9
Agriculture, forestry and fishing (A)	164.9	150.9	157.9	177.5	170.2	168.8	155.5	1 359.8	1 694.3	1 645.6	1 890.6	1 864.5	1 917.5	2 098.8
Mining and quarrying (B)	14.4	12.5	12.0	10.6	9.7	9.4	9.8	1 933.2	1 697.4	1 739.1	1 609.4	1 256.9	1 455.5	1 401.5
Manufacturing (C)	723.8	673.7	648.7	627.1	625.4	633.4	624.7	2 223.5	2 089.9	2 005.4	1 946.8	1 867.1	1 922.4	1 837.3
Construction (F)	479.9	418.4	378.0	376.6	372.3	371.7	376.4	3 381.5	3 066.8	2 869.3	2 920.4	2 843.4	2 879.2	2 875.8
Wholesale and retail trade (G)	451.2	416.8	426.0	410.8	412.6	416.0	412.5	1 494.8	1 373.1	1 419.3	1 378.0	1 393.0	1 382.6	1 380.4
Transportation and storage (H)	286.2	268.7	284.7	271.0	274.5	270.8	300.7	2 764.5	2 590.3	2 668.7	2 539.4	2 470.9	2 430.5	2 633.1
Accommodation and food service activities (I)	168.0	159.6	161.7	157.1	163.4	170.4	170.6	1 816.4	1 698.6	1 730.7	1 623.1	1 645.4	1 665.6	1 600.0
Administrative and support service activities (N)	279.9	246.2	245.3	239.7	244.9	262.8	288.9	2 388.7	2 158.8	2 335.3	2 160.7	2 270.8	2 176.9	2 364.6
Public administration and defence (O)	128.5	123.9	169.6	235.6	229.9	224.1	199.0	1 034.7	1 062.1	1 250.7	1 638.6	1 583.9	1 543.5	1 325.3
Human health and social work activities (Q)	319.5	305.6	321.9	369.4	370.3	378.8	376.4	1 570.0	1 472.7	1 417.4	1 629.3	1 539.9	1 616.7	1 569.1

Note: non-fatal accidents reported in the framework of ESAW are accidents that imply at least four full calendar days of absence from work (serious accidents).

Source: Eurostat (online data code: hsw_n2_01)